

УДК 378. 637.233

Семанишин Т. М.

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ

**ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ СТУДЕНТІВ ДО ВАЛЕОЛОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК
ОДНА З УМОВ УСПІШНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ**

Анотація. Розглянуто основні елементи професійної підготовки студентів факультету фізичного виховання і спорту. Особлива увага надана дослідженню валеологічного компоненту підготовки, основою якої є сформована професійна готовність, що робить першочерговим вплив на професійну поведінку майбутнього інструктора з фізичного виховання дошкільного закладу освіти. Проведене дослідження доводить необхідність комплексного підходу до проблеми професійної підготовки студентів факультету фізичного виховання і спорту і формування готовності до валеологічної діяльності починаючи з першого курсу навчання в університеті.

Ключові слова: професійна готовність, валеологічна освіта, студенти.

Вступ. Останніми роками все більш актуальною стає проблема професійної підготовки майбутніх молодих фахівців [1; 11; 12]. Система вищої освіти покликана підсилити професійний вплив на студента, на вдосконалення освітніх механізмів, створення умов для формування активної професійно орієнтованої позиції молоді [13; 15]. У зв'язку з цим відбувається активний пошук шляхів розвитку системи професійної освіти, яка забезпечує відповідний рівень освіти і кваліфікації молодих фахівців, формування особи конкурентоздатного працівника сфери освіти [2; 14]. Сучасні тенденції трансформації суспільства, його перехід на інформаційну стадію розвитку висувають принципово нові вимоги до професійної підготовки фахівців з фізичного виховання (ФВ) у дошкільних освітніх закладах (ДОЗ). Ефективність виконання цього завдання значною мірою пов'язана з гуманізацією вищої освіти в Україні і здійснюється в напрямі реалізації положень про валеологічну освіту різних верств населення. У процесі її реформування спостерігається спрямованість на розробку перспективних шляхів підготовки кваліфікованих фахівців у відповідності до європейських стандартів.

За таких умов проблема фахової підготовки інструкторів з ФВ у ДОЗ набуває нині особливої актуальності, оскільки вона має спрямовуватися на формування валеологічної готовності майбутнього фахівця до плідної діяльності в сучасних умовах. Сучасний студент повинен володіти не лише системою спеціальних знань, умінь і навичок, професійних дій і соціальних відносин, а й вирізняється сформованістю важливих якостей, відповідним рівнем кваліфікації з урахуванням світових і європейських стандартів якості за умов збереження здоров'я підростаючого покоління.

Актуальність цього дослідження визначається ще й тим, що необхідність наукового обґрунтування формування валеологічних знань, умінь і навичок підкреслюється низкою нормативних і законодавчих актів, що визначають головні напрями та принципи модернізації вищої освіти.

Сучасні дослідження спрямовані на пошук шляхів активізації когнітивної, навчально-пізнавальної діяльності студентів у вищих навчальних закладах (ВНЗ) в процесі валеологічної підготовки. В умовах

реконструкції професійної підготовки безперервно змінюються технології навчання майбутніх фахівців. Через те потрібно вести мову про сучасні умови підготовки високоосвічених фахівців, котрі б відповідали нинішнім потребам суспільства, в межах яких здійснюватиметься вся діяльність фахівця, відносно котрої пізніше буде закладено зміст його функціонування.

Дослідженню проблеми застосування валеологічних знань у навчальному процесі приділяється значна увага. У педагогічній практиці накопичено позитивний досвід застосування таких технологій у навчальних закладах [1; 3; 6] На думку цих науковців, застосування ігрових технологій у навчально-виховному процесі суттєво актуалізує та посилює засвоєння професійних знань, умінь і навичок майбутніми фахівцями.

Аналіз медико-біологічної, педагогічної та методичної літератури засвідчує також недостатнє обґрунтування педагогічних умов ефективного застосування валеологічної освіти у процесі професійної підготовки студентів факультетів фізичного виховання і спорту. Значний теоретичний і практичний інтерес науковців у переважній більшості зосереджено на з'ясуванні змісту навчально-пізнавальної діяльності, систематизації і класифікації освітніх технологій, обґрунтуванні їх дидактичних функцій у формуванні фахової компетентності майбутніх фахівців.

Недостатня розробленість теоретичних засад застосування валеологічної освіти у професійній підготовці майбутніх інструкторів з ФВ у ДОЗ значно звужує перспективи їх використання у навчально-виховному процесі дітей дошкільного віку.

Отже, актуальність і необхідність обраного напрямку дослідження, а також недостатня розробленість проблеми в теорії та практиці підготовки таких спеціалістів у ВНЗ, її важливість для сучасних студентів зумовили вибір теми наукового дослідження.

Зв'язок дослідження з важливими науковими чи практичними завданнями, планами, програмами. Робота є частиною Зведеного плану науково-дослідної роботи в галузі фізичної культури і спорту на 2011–2015 рр. по темі 1.5 «Формування професійної компетентності майбутніх учителів фізичної культури» (номер держреєстрації 0111U007026).

Мета роботи: встановити основні елементи про-

фесійної підготовки майбутніх інструкторів фізичного виховання у дошкільних закладах освіти.

Матеріал і методи дослідження. У дослідженні прийняли участь 140 студентів 3–5 курсів факультету фізичного виховання і спорту Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника. Проводили аналіз наукової літератури з проблеми підготовки майбутнього інструктора фізичного виховання у дошкільних закладах освіти. За допомогою розробленої анкети вивчали рівень валеологічної освіти та готовності до валеологічної діяльності майбутніх фахівців у ДОЗ. Після опитування студентів анкетні дані обробляли методом параметричної статистики.

Результати дослідження та їх обговорення. Аналіз наукової літератури [1; 3; 6] і результати нашого дослідження свідчать, що готовність до професійної діяльності є процесом і системою створення специфічних механізмів пристосування майбутніх фахівців до нових умов праці. В її основі лежить професійна адаптація, яка триває протягом всього активного трудового життя. Вона обумовлена віковим розвитком людини, переоцінкою життєвих цінностей і підвищенням власного професійного статусу, зміною умов педагогічної освіти і професійного оточення [10].

У ВНЗ професійна адаптація є процесом пристосування студентів до майбутньої професії, а в педагогічному середовищі – адаптація молодих фахівців до умов їх майбутньої діяльності.

Проаналізувавши підходи ряду вчених [4; 7] до визначення професійної підготовки, ми дійшли висновку, що професійна адаптація – явище комплексне, в якості окремого компонента якого можна виділити валеологічну складову підготовки майбутнього спеціаліста (рис. 1).

Ця складова передбачає біологічну, психологічну і соціальну ланку в системі підготовки майбутнього інструктора з ФВ для дошкільних закладах освіти (ДЗО). При цьому готовність до майбутньої професійної діяльності обов'язково включає всі компоненти професійної адаптації [9; 10]. У зв'язку з вище викладеним, ми пропонуємо наступну схему механізму готовності до валеологічної діяльності у ДОЗ.

На думку окремих авторів [5; 8], успішність професійної підготовки випускників факультету фізичного виховання і спорту багато в чому визначається розробленістю валеологічного компонента професій-

ної готовності, який створює певний відбиток на професійну поведінку майбутнього інструктора з ФВ. Змістом валеологічного компонента готовності є сформована система знань про здоров'я, зберігаюча діяльність серед молодших дітей, до якої ми відносимо мотиви вибору і ціннісні орієнтації на здоровий спосіб життя (ЗСЖ), інтерес до проблем довкілля, знання про характер, умови й особливості валеологічного виховного процесу в ДОЗ, вимоги професії до запобігання екологічних катастроф, адекватність уявлень про вибрану професію тощо.

Без позитивної професійної мотивації, сформованості професійних цінностей, працьовитості, любові до професії не може бути повної професійної готовності. У ВНЗ у період проходження виробничої практики, а також у перші роки самостійної трудової діяльності на конкретному робочому місці відбувається істотна переоцінка своїх поглядів, установок, ціннісних орієнтацій [6].

На думку А. Н. Нестерова [7] професійна готовність – це особлива характеристика сфери потреб і інтересів студента, яка формується в процесі навчання у ВНЗ та обумовлена особливостями його підготовки, знаннями і професійними намірами. За нашими даними 86,4% студентів вважають, що готовність є інтегральним виразом мотивації до майбутньої діяльності; 72,9% з них до змісту професійної готовності відносять загальну готовність, яка включає моральні та етичні риси; 53,1% – систему відносин до навколишнього світу; ще 46,2% – відношення до власної особистості як до суб'єкта професійної діяльності. Майже дві третини (65,7%) студентів вважають, що професійна готовність виявляється в завданнях, які майбутній фахівець ставить перед собою, як на період навчання, так і в період самостійної професійної діяльності, що дозволяє розглядати майбутнього фахівця як певний соціальний та етично-психологічний тип в мотивах вибору професії, інтереси до неї [10; 13; 15]. При цьому на передній план виступає не мотивація, а саме готовність, оскільки вона є формою реального, а не випереджаючого, віддзеркалення та обумовлює вибір внутрішніх каналів управління для реалізації своїх професійних можливостей.

Серед студентів, які вважають, що формування професійної готовності необхідно проводити зі врахуванням ряду чинників. При цьому 52,4% вказують на необхідність валеологічної діяльності в ДОЗ, 67,3% –

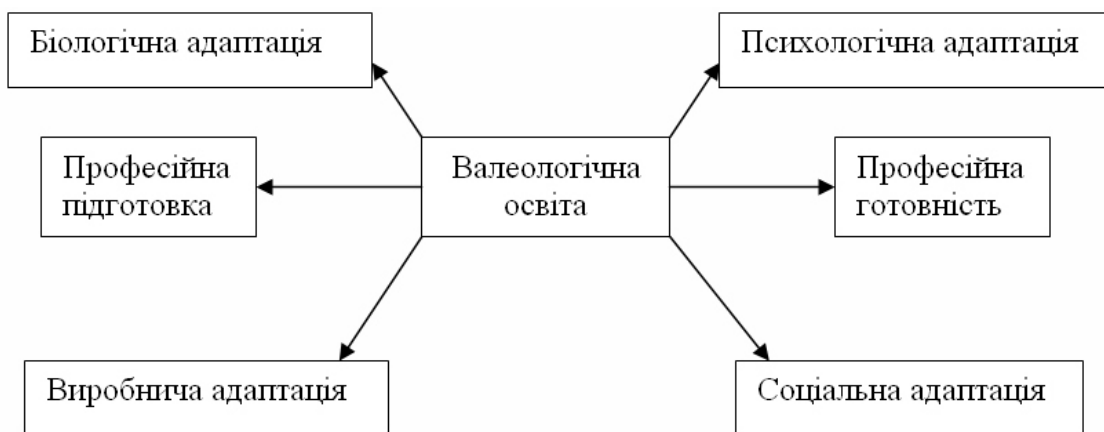

Рис. 1. Механізм готовності студента факультету фізичного виховання і спорту до майбутньої валеологічної діяльності

на забезпечення необхідної конкретності, 36,7% – на цілісність і науково-методичну обґрунтованість цього процесу. Майже половина студентів (49,7%) вказує, що він ґрунтується на глибоких знаннях змісту виховного процесу у ДОЗ, 62,1% – на правильних уявленнях про вимогу професії, 93,1% – на психо-фізіологічних та особистісних якостях дітей молодшого віку. Більшість студентів (80,2%) вказує на уміння педагогів оцінити індивідуально-психологічні особливості дітей і, тільки 20,9% наголошує на вмінні майбутнього інструктора з ФВ у ДОЗ порівнювати їх з вимогами професії, уміти показати їм ті перспективи, які чекають їх надалі. Практично всі студенти (98,2%) вважають, що для майбутньої валеологічної діяльності необхідно розвивати у студентів навички самовиховання і самоосвіти, за допомогою яких вони можуть розширити свої знання, створювати і набувати нові навички та уміння.

На думку 80,0% студентів успішність підготовки до майбутньої професійної діяльності багато в чому визначається знаннями особливостей та умов цієї діяльності, адекватністю уявлень про професію інструктора з ФВ у ДОЗ.

Усе це визначає рівень обізнаності студентів про специфіку роботи майбутнього інструктора ФВ у ДОЗ.

Результати проведеної нами статистичної обробки результатів анкетування студентів 3–5 курсів факультету фізичного виховання і спорту наведені в табл. 1.

Дані проведеного аналізу свідчать про те, що в середньому 42,7% студентів не мають досить чіткої уяви про специфіку професійної діяльності інструктора з ФВ, 43,9% – про вимоги до валеологічної діяльності, 60,4% – про вимоги до індивідуально-психологічних якостей фахівця, 57,4% – про перспективи, які їх чека-

ють після отримання даної професії (табл. 1).

Проте більшість студентів (в середньому $92,5 \pm 1,33\%$) добре знають про оплату праці інструктора з ФВ у ДОЗ.

Дослідження також показало, що рівень інформованості студентів факультету фізичного виховання і спорту про специфіку майбутньої професії зростає від третього до п'ятого курсу.

Нами було проведено також дослідження адекватності уявлень студентів про специфіку валеологічної діяльності інструктора з ФВ у ДОЗ. Дані досліджень наведені в табл. 2.

Проведене дослідження свідчить, що кількість респондентів, що мають адекватне уявлення про професію невелике. Відповідь «Повністю співпадає» дали 22,3% опитаних студентів. Значна частина опитаних (54,5%) вважає, що первинне їх уявлення про вибрану професію частково співпадає з дійсністю. У той же час достатньо великий відсоток респондентів (23,2%) не мали адекватного уявлення про вибрану професію. Таким чином, адекватність уявлень про професію значно нижче, ніж можна було припустити.

Здібність студентів до самоаналізу, самооцінки і самоспостереження є фактором, що сприяє формуванню професійної готовності. Ми розділяємо точку зору цілого ряду авторів [1–4; 10], які досліджували цю проблему і вважають, що при формуванні особи майбутнього фахівця діяльність педагогів повинна бути, заснована на індивідуальному підході до кожного студента, враховуючи, що залежно від таких параметрів, як стійкість, змістовність та апробація, всі студенти по сформованості професійної готовності можуть бути розділені на чотири групи. Перша група – студенти, в яких є стійкий професійний інтерес, апробований у

Таблиця 1

Рівень обізнаності студентів факультету фізичного виховання і спорту про специфіку майбутньої професії (n=140), %

Чи знаєте Ви про	Курс	Знаю багато	Знаю мало	Важко відповісти
характер та особливості праці	5	33,8	32,4	23,8
	4	24,6	45,3	30,1
	3	16,2	50,5	33,3
умови валеологічної діяльності у ДОЗ	5	29,3	40,6	30,1
	4	28,7	42,6	16,1
	3	23,8	48,5	28,7
вимоги до фахівця	5	28,5	59,5	12,0
	4	20,4	58,5	21,1
	3	18,8	63,3	17,9
перспективи обраної професії	5	35,7	52,4	11,9
	4	27,4	57,7	14,9
	3	19,3	62,1	18,6
умови оплати праці	5	92,4	7,6	–
	4	92,1	7,9	–
	3	93,1	6,9	–

ході занять практичною діяльністю в рамках обраної професії (беруть активну участь у наукових гуртках, науково-дослідній діяльності, охоче працюють на учбово-виробничій практиці в установах освіти). Друга група – студенти, в яких є інтерес до певних предметів, пов'язаних із професією, але вони не перевірили себе в конкретній практичній діяльності, пов'язаній із професією. З цими молодими людьми необхідно проводити індивідуальну роботу: розширювати їх уявлення про вибрану професію, залучати до науково-дослідницької діяльності, в період виробничої практики допомагати долати психологічний бар'єр у спілкуванні з дітьми. Третя група – студенти, які мають нестійкий інтерес до професії інструктора з ФВ у ДОЗ. У даному випадку робота колективу ВНЗ повинна будуватися на вихованні в них інтересу до майбутньої професії, формуванні необхідних професійно-важливих якостей, подальшому включенні студентів у науково-дослідну роботу. Четверта група – студенти, в яких взагалі немає інтересу до даної професії і бажання працювати надалі по одержаній спеціальності. Підтвердження тому – відрахування з числа студентів ВНЗ від першого до п'ятого курсу, низька успішність і відвідування занять, а в подальшому – недостатня

активність на робочому місці і плінність кадрів серед молодих фахівців.

Вибір професії і переконаність у правильності свого вибору є процес тривалий, що вимагає кваліфікованого педагогічного керівництва. На наш погляд, студенти продовжують визначатися в професії і після закінчення ВНЗ, поки не затвердяться в професійній діяльності результатами своєї праці, не почнуть одержувати задоволення від своєї діяльності. Успішність професійної готовності залежить не тільки від професійної мотивації, спеціальних здібностей, але в значній мірі й від умов професійного навчання і виховання у ВНЗ. Необхідно враховувати, що в процесі трудової активності студентів дія на формування професійної готовності виходить не тільки від професорсько-викладацького складу і деканату факультету, але й від самої обстановки трудової діяльності. Вивчаючи проблеми професійної підготовки С. А. Лебедева відзначає: «...в процесі оволодіння майстерністю змінюється особа людини, інтереси, ідеали, мета його діяльності та окремих дій» [5]. Тому випадковий вибір професії зовсім не обов'язково призведе до розчарування. Нами було проведено дослідження професійних намірів студентів 3–5 курсів факультету фізичного

Таблиця 2

Адекватність представлень студентів факультету фізичного виховання і спорту про специфіку вибраної професії (n=140), %

В якому ступені Ваше первинне уявлення про професію відповідає дійсності?	5 курс	4 курс	3 курс
Повністю співпадає	19,1	22,2	25,6
Частково співпадає	60,4	50,0	52,0
Важко відповісти	8,6	16,7	11,6
Не співпадає	11,9	11,1	10,8

Таблиця 3

Професійні наміри студентів факультету фізичного виховання і спорту (n=140), %

Професійні наміри	5 курс	4 курс	3 курс
Працювати за фахом	24,6	15,7	17,4
Не працювати за фахом	15,2	14,2	17,1
Інший ВНЗ	24,5	12,4	18,2
Аспірантура	3,2	3,5	4,7
Працювати до двох років	24,1	20,2	32,6
Важко відповісти	8,4	21,2	10,0
Інший варіант	8,7	9,5	9,4

Таблиця 4

Аналіз задоволеності студентів випускних груп своєю професією (n=140), %

Чи задоволені Ви вибраною професією?	5 курс	4 курс	3 курс
Так	47,6	44,4	51,2
Ні	31,0	13,0	18,6
Важко відповісти	21,4	42,6	30,2

виховання і спорту (табл. 3).

Дане дослідження доводить, що тільки 24,6% студентів 5 курсу, 15,7% студентів 4 курсу і 17,4% студентів 3 курсу збирається надалі працювати за одержаною спеціальністю. 24,1% студентів 5 курсу; 20,2% студентів 4 курсу і 32,6% студентів 3 курсу вважають, що вони відпрацюють по одержаній спеціальності два роки, а там буде видно. Як свідчить проведене дослідження, достатньо великий відсоток опитаних у тому або іншому ступені розчарувався в одержуваній спеціальності, чому свідчить бажання змінити професію і вступити до іншого вузу (24,5% студентів 5 курсу; 12,4% студентів 4 курсу і 18,2% студентів 3 курсу), або небажання працювати по одержаній спеціальності (15,2% – студенти 5 курсу, 14,2% – студенти 4 курсу і 17,1% студенти 3 курсу). На поставлене питання відповідь «Важко відповісти» дали 13,2% студентів 3–5 курсів.

До графі «Інші варіанти відповіді» ми внесли наступну відповідь: «працюватиму, якщо це буде професія – валеолога». Так відповіли 9,1% студентів.

Таким чином, проведене дослідження свідчить про те, що студенти факультету фізичного виховання і спорту мають недостатньо сформовані професійні наміри щодо ведення валеологічної діяльності у ДОЗ. У зв'язку з цим з даними студентами педагогічно-колективу ВНЗ і співробітникам ДОЗ, де студенти проходять виробничу практику і працюватимуть надалі, необхідно проводити роботу з формування стійкої професійної готовності і бажання присвятити вибраній професії все життя.

Для дослідження задоволеності професією інструктора з ФВ у ДОЗ студентам 5 курсу були поставлені відповідні запитання, результати відповіді на які наведені в табл. 4.

Встановлено, що велика частина студентів факультету фізичного виховання і спорту (47,7%) задоволена вибором професії. Проте достатньо велика кількість респондентів ще остаточно не переконалася в правильності вибору професії. Це негативно впливає на процес їх професійної підготовки. Наявність негативних відповідей на поставлене питання, на наш погляд, свідчить про помилковий вибір професії даними студентами.

Результати анкетування доводять необхідність комплексного підходу до проблеми професійної підготовки студентів факультету фізичного виховання і спорту до валеологічної діяльності (ВД). У процесі професійної підготовки в університеті необхідно планомірно і систематично, починаючи з першого курсу, формувати професійну готовність майбутніх вчителів до ВД.

У студентів, які не мають досвіду педагогічної роботи, є лише первинні уявлення про вимоги до ВД інструктора з ФВ у ДОЗ. Недостатній рівень знань студентів про вимоги до валеологічної підготовки майбутнього інструктора з ФВ у ДОЗ є причиною низького рівня сформованості професійної готовності. У

загальному це негативно позначається на процесі її формування як у студентів у період навчання у ВНЗ, так і в подальшому в молодих фахівців, що виражається в нерозумінні змісту і завдань процесу формування професійної готовності майбутнього інструктора з ФВ, які формуються з перших днів навчання у ВНЗ. Таким чином, одним з ефективних шляхів формування професійної готовності є орієнтація студентів протягом їх навчання у ВНЗ з позиції учня на позицію майбутнього педагога.

На це повинна бути направлена вся система навчально-виховної роботи ВНЗ, діяльність всіх основних суб'єктів навчально-виховного процесу, зокрема, професорсько-викладацького складу, студентського колективу і самого студента.

Висновки:

1. Для достатнього рівня сформованості готовності студентів факультету фізичного виховання і спорту до майбутньої професійної діяльності в якості інструктора з ФВ в дошкільних закладах необхідна побудова системи її формування шляхом: а) введення спецкурсу «Валеологічна підготовка фахівця по роботі з дітьми 3-6 років», у процесі вивчення якого слід знайомити студентів з основними вимогами професії до фізіолого-гігієнічних знань, які відносяться до особливостей їх професійної діяльності; б) на другому і третьому курсах до учбового процесу слід увести пасивну педагогічну практику, в ході проходження якої студенти краще ознайомляться з особливостями майбутньої професії вже на конкретному робочому місці у ДОЗ; в) необхідно організувати зустрічі студентів із заслуженими працівниками, адміністрацією, інструкторами з ФВ вищої категорії, випускниками факультету, які працюють в ДОЗ; г) удосконалювати стиль і результативність роботи кураторів студентських груп, оскільки саме куратор сприяє об'єднанню групи, формуванню професійно направленої студентського колективу та особистості студента.

2. Активізація процесу професійної підготовки студентів факультету фізичного виховання і спорту можлива лише за умови цілеспрямованої діяльності всіх суб'єктів навчально-виховного процесу ВНЗ по формуванню професійної готовності, валеологічної культури, бажанні працювати за одержаною спеціальністю.

3. При організації учбового процесу необхідно добиватися досягнення відповідності між вимогами професії на конкретному робочому місці до студента і рівнем валеологічної підготовки. Усе це зробить можливим плавний перехід випускників до самостійної трудової діяльності, забезпечить ефективну професійну адаптацію молодих фахівців.

Перспективи подальших досліджень полягають у встановленні ефективності авторської програми з підвищення рівня валеологічної освіти майбутнього інструктора з ФВ в дошкільних закладах.

Список використаної літератури:

1. Борытко Н. М. Гуманитарные принципы профессионального образования педагога-воспитателя в системе непрерывного образования / Н. М. Борытко // Известия Волгоградского государственного педагогического университета. – 2012. – Т. 75. – № 11. – С. 41–45.
2. Иржасова Ж. С. Содержание системы формирования социально-этической компетенции у будущих учителей начальных классов [Электронный ресурс] / Ж. С. Иржасова // Современные проблемы науки и образования. – 2013. – № 2. – Режим доступа : www.science-education.ru/108-8950.
3. Карасёва Т. В. Развитие готовности педагогов к формированию здорового образа жизни у школьников / Т. В. Карасёва. – Шуя, 2004. – 152 с.
4. Кошман Д. М. Сушностные характеристики акмеологической компетентности будущего педагога / Д. М. Кошман, М. Г. Кошман // Вісник МДПУ імя І. П. Шамякіна. – 2011. – Т. 3. – № 2. – С. 38–42.

5. Лебедева С. А. Проблемы и пути развития дошкольного образования / С. А. Лебедева // Научный поиск. – 2012. – Т. 5. – № 3. – С. 7–11.
6. Мешко Г. М. Формування компетентності здоров'язбереження у майбутніх педагогів / Г. М. Мешко // Професійні компетенції та компетентності вчителя : матеріали регіонального науково-практичного семінару). – Тернопіль : Вид-во ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2006. – С. 17–21.
7. Нестеров А. Н. К вопросу о готовности педагога к формированию здорового способа жизни школьников / А. Н. Нестеров // Научный поиск. – 2012. – Т. 1, № 2. – С. 77–79.
8. Новиков Д. С. Здравотворческая культура бакалавра образования в пространстве педагогического исследования [Электронный ресурс] / Д. С. Новиков // Современные проблемы науки и образования. – 2013. – № 2. – Режим доступа : www.science-education.ru/108-8849.
9. Ольховий О. М. Рівень готовності випускників вищих військових навчальних закладів до управління фізичною підготовкою / О. М. Ольховий // Слобожанський науково-спортивний вісник : [наук.-теорет. журн.] – Харків : ХДАФК, 2012. – № 3. – С. 140–144.
10. Полищук Н. Н. Структура готовности учителя к формированию здоровьесберегающей компетентности учеников / Н. Н. Полищук // Вектор науки ТГУ. – 2012. – Т. 12. – № 1. – С. 202–206.
11. Пономарёва Л. М. О профессиональном становлении будущего учителя / Л. М. Пономарёва // Начальная школа. – 2000. – № 10. – С. 6–10.
12. Хозяинов Г. И. Акмеология физической культуры и спорта : учеб. пособие для студентов высшей школы / Г. И. Хозяинов, Н. В. Кузьмина, Л. Е. Варфоломеева. – М. : Академия, 2005. – 208 с.
13. Черньонков Я. Особливості формування професійної культури майбутнього вчителя / Я. Черньонков // Рідна школа. – 2002. – № 12. – С. 14–17.
14. Югова Е. А. Анализ структуры и содержания здоровьесберегающей компетенции студентов педагогического вуза [Электронный ресурс] / Е. А. Югова. – Режим доступа : http://www.rsvpu.ru/filedirectory/3468/yugova_analiz_struktur.pdf.
15. Яремчук С. В. Професійно-психологічна спрямованість особистості майбутнього вчителя / С. В. Яремчук // Педагогіка і психологія. – 2001. – № 1. – С. 89–96.

Стаття надійшла до редакції 11.11.2013 р.
Опубліковано: 30.12.2013 р.

Аннотация. Семанишин Т. М. Формирование готовности студентов к валеологической деятельности как одно из условий успешной профессиональной подготовки. Рассмотрены основные компоненты профессиональной подготовки студентов факультета физического воспитания и спорта. Особое внимание уделено исследованию педагогического компонента подготовке, основой которого является сформированная профессиональная готовность, оказывающая перво-степенное влияние на профессиональное поведение будущего инструктора по ФВ. Проведенное исследование доказывает необходимость комплексного подхода к проблеме профессиональной подготовке студентов факультета физического воспитания и спорта и формирования профессиональной готовности начиная с первого курса обучения в университете.

Ключевые слова: профессиональная готовность, валеологическое образование, студенты.

Abstract. Semanishin T. Formation of readiness of students to valeological activity as a condition of successful training. In article the basic components of professional adaptation of the students of faculty physical education and of the sport are considered. The special attention is given to the research of a psychological component of adaptation, which basis is a mould professional orientation rendering paramount influence on social behavior of the future teacher. The carried out research proves the necessity of the complex approach to the problem of professional adaptation of the students of faculty physical education and of the sports and formation of a professional orientation since the first year of training at a university.

Keywords: professional readiness, valeology education, students.

References:

1. Borytko N. M. Izvestiya Volgogradskogo gosudarstvennogo pedagogicheskogo universiteta [Proceedings of Volgograd State Pedagogical University], 2012, vol. 75, iss. 11, pp. 41–45. (rus)
2. Irlzhasova Zh. S. Sovremennyye problemy nauki i obrazovaniya [Modern problems of science and education], 2013, vol. 2, Access mode : www.science-education.ru/108-8950. (rus)
3. Karaseva T. V. Razvitiye gotovnosti pedagogov k formirovaniyu zdorovogo obraza zhizni u shkolnikov [Development of readiness of teachers to promote healthy lifestyles among schoolchildren], Shuya, 2004, 152 pp. (rus)
4. Koshman D. M. Vesnik MDPU imya I. P. Shamyakina [Bulletin MDPU name IP Shamyakina], 2011, vol. 3, iss. 2, pp. 38–42. (rus)
5. Lebedeva S. A. Nauchnyy poisk [Scientific Search], 2012, vol. 5, iss. 3, pp. 7–11. (rus)
6. Meshko G. M. Profesiyni kompetentsii ta kompetentnosti vchitelya [Professional competence and competence of teachers], Ternopil, 2006, pp. 17–21. (ukr)
7. Nesterov A. N. Nauchnyy poisk [Scientific Search], 2012, vol. 1, iss. 2, pp. 77–79. (rus)
8. Novikov D. S. Sovremennyye problemy nauki i obrazovaniya [Modern problems of science and education], 2013, vol. 2, Access mode : www.science-education.ru/108-8849. (rus)
9. Olkhoviy O. M. Slobozans'kij nauk.-sport. visn. [Slobozhansky science and sport bulletin], Kharkiv, 2012, vol. 3, pp. 140–144. (ukr)
10. Polishchuk N. N. Vektor nauki TGU [Vector of science TSU], 2012, vol. 12, iss. 1, pp. 202–206. (rus)
11. Ponomareva L. M. Nachalnaya shkola [Grade School], 2000, № 10, pp. 6–10. (rus)
12. Khozyainov G. I., Kuzmina N. V., Varfolomeyeva L. Ye., Akmeologiya fizicheskoy kultury i sporta : ucheb. posobiye dlya studentov vysshey shkoly [Psychology of physical culture and sports studies. manual for high school students], Moscow, 2005, 208 p. (rus)
13. Chernonkov Ya. Ridna shkola [Mother School], 2002, vol. 12, pp. 14–17. (rus)
14. Yugova Ye. A. Analiz struktury i sodержaniya zdorovyvesberegayushchey kompetentsii studentov pedagogicheskogo vuza [Analysis of the structure and content of health-competence of students of pedagogical high school], Access mode : http://www.rsvpu.ru/filedirectory/3468/yugova_analiz_struktur.pdf. (rus)
15. Yaremchuk S. V. Pedagogika i psikhologiya [Pedagogy and Psychology], 2001, vol. 1, pp. 89–96. (ukr)

Received: 11.11.2013.
Published: 30.12.2013.

Тарас Михайлович Семанишин, serg_popel@mail.ru; Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника: ул. Шевченко 57, г. Ивано-Франковск, 76025, Украина.

Taras Semanishin, serg_popel@mail.ru; Carpathian National University named after V. Stefanik: Shevchenko Str. 57, Ivano-Frankivsk, 76025, Ukraine.

